

СЛОВО О ЮБИЛЯРАХ



ПРОФЕСОР ЗАЛОГА ВІЛЬЯМ ОЛЕКСАНДРОВИЧ (ДО 75-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

*Все в мире покроется пылью забвенья,
Лишь двое не знают ни смерти, ни тленья:
Лишь дело героя да речь мудреца
Проходят столетья, не зная конца.*

А. Фирдоуси

Виповнюється 75 років Залогі Вільяму Олександровичу, завідуючому кафедри Сумського університету, професору, доктор технічних наук. Оглядаючи його минуле й придивляючись до його сьогодення, розумієш, що неможливо коротко описати всі його досягнення, особливості характеру, інтелект, менталітет – все інше, що визначає сутність й проявлення Особистості.

До вступу в Харківський політехнічний інститут Вільям Олександрович пройшов добру закалку занадто суворим життям. Дитинство (завжди дуже світла пора) прийшлося на надзвичайно тяжкі повоєнні роки. Це був унікальний час, який включав повоєнну розруху і урочистість Перемоги у Великій Вітчизняній Війні.

Залога В.О. народився у 1936 році у м. Києві. Українець. Трудову діяльність почав у 1954р. в якості робітника Куянівського цукрового комбінату Сумської області. З 1955 по 1958 р.р. служив у лавах Радянської армії. У 1964 закінчив машинобудівний факультет Харківського політехнічного інституту (ХПІ) ім. В.І. Леніна. З 1965 по 1969 р.р. працював за направленням на заводі (в/ч 44528, м. Батайск, Ростовської обл.) у якості майстра, технолога, зам. нач. цеху. Залога В.О. працює в Сумському державному університеті з 1969 року на посадах асистента, старшого викладача, доцента, професора. З 1970 по 1973 р.р. навчався в аспірантурі у професора Семка Михайла Федоровича при ХПІ (м. Харків). У 1974 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження процесу високопродуктивного електроалмазного шліфування інструментальних

матеріалів кругами з АСБ». У 1977 році присвоєно звання доцента. З 1978 по 1990 рік обіймав посаду завідувача кафедри «Металорізальні верстати та інструменти» (МРВ), з 1993 працює на посаді професора. У 1995 році йому присвоєно звання професора по кафедрі МРВ. У 2000 році захистив докторську дисертацію на тему «Розробка наукових основ та принципів практичного використання нестационарних видів обробки різанням на базі попутного тангенціального точіння». З 2002 року Залога В.О. знову працює на посаді завідувача кафедри МРВ, а з 2007р. після об'єднання кафедр «Технологія машинобудування» та МРВ очолив кафедру «Технологія машинобудування, верстати та інструменти» (ТМБІ).

Залога В.О. є одним з провідних учених університету. На протязі всього терміну роботи у вищому науковому закладі керує науковим напрямком з проблем «Створення нових та удосконалення існуючих технологічних процесів механообробного виробництва», на базі якого створено науково – педагогічну школу.

Залога В.О. – відомий вчений у машинобудівній галузі, спеціаліст в області теорії різання та моделювання робочих процесів високих технологій. Ним вперше запропоновані: новий комплексний підхід у теорії різання, який полягає у тому, що регулюванням режиму навантаження леза, абстрагуючись від виду і способу обробки, можна на формалізованому рівні оптимізувати умови роботи леза та нова концепція моделювання нестационарних процесів на основі базового процесу різання, який охоплює найбільшу сукупність ознак нестационарності. Розроблені на сучасному рівні методики, моделі використовуються при вивченні та створенні моделей будь-яких нестационарних процесів та видів обробки різанням (фрезерування, шліфування та інших).

Обсяг госпдоговірних тем на протязі 1980-1990 років складав 250-300 тисяч карбованців на рік. Під його керівництвом у цей час виконувались 3 теми І-ої категорії, по яких сумісно постановою ДКНТ СРСР та Президії АН СРСР з погодженням з Держпланом СРСР від 10.11.1985 р. № 573/137 інститут був призначений головним. Економічний ефект від впровадження технічних розробок виконуваної тематики за цей термін склав більш ніж 5 млн. карбованців. З 1990 року під його керівництвом виконуються роботи як по держбюджетній тематиці, так і по госпдоговірній тематиці, у яких щорічно беруть участь не менше 15-20 студентів, аспірантів і пошукувачів. Зараз обсяг госпдоговірних робіт, якими керує В.О.Залога, становить біля 500 тис. грн. на

рік. З 1991 р. під його керівництвом виконується держбюджетна науково-дослідна робота обсягом 70-80 тис. грн. у рік. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 26 березня 2008 року № 257 виконувалась у рамках міжнародного науково-технічного співробітництва науково-дослідна робота «Імітаційне моделювання та дослідження напружено-деформованого стану різальних лез з керамічних матеріалів у процесах переривчастого різання та розробка технологічного процесу їх зміцнення низькоенергетичною іонно-променевою імплантацією» у відповідності з міжнародним договором між СумДУ та Фізико-технічним інститутом НАН Біларусі на суму 35 тис. грн. (без НДС) на рік. З 1988 року обіймає посаду провідного наукового співробітника. Був атестований на цю посаду атестаційними комісіями Харківського політехнічного інституту та Сумського університету. В.О. Залога активно займається підготовкою наукових кадрів. Під його керівництвом підготовлені та захищені дев'ять дисертаційних робіт, у т.ч. одна докторська.

Залога В.О. є одним з провідних викладачів, який активно впроваджує наукові розробки в навчальний процес – більш ніж у 20 курсах лекцій, 10 лабораторних та практичних роботах. Ним самостійно розроблено навчальний курс “Наукові основи спеціальних методів обробки різанням”, який майже 25 років являється складовою частиною навчальних планів підготовки висококваліфікованих кадрів для господарства України. Він веде підготовку студентів за індивідуальними планами, очолює створений ним „Експериментальний науково-дослідний студентський інститут”, основною метою якого є залучення студентів до вирішення виробничих завдань, органічного поєднання їх наукової роботи з навчальним процесом та забезпечення можливості реалізації цього при виконанні комплексних дипломних проектів та робіт, у т.ч. міжкафедральних та міжфакультетських. В.О. Залога разом з фахівцями наукової школи стали одними із ініціаторів і організаторів започаткованої у СумДУ у 2001р. щорічної Всеукраїнської молодіжної науково-технічної конференції "Машинобудування України очима молодих: прогресивні ідеї – наука – виробництво".

В.О. Залога є членом наукової ради МОН України з машинобудування, членом ученої й наукової рад і членом атестаційної комісії університету. Він є членом двох спеціалізованих вчених рад по захистах докторських і кандидатських дисертацій (м. Харків, НТУ „ХПІ” та м. Київ, «НТУ технології й дизайну»), шість років (з 2002 по 2008 р.р.) був членом експертної ради ВАК

України, є членом редколегій журналу «Вісник СумДУ», «Сучасні технології в машинобудуванні» (м. Харків), «Компрессорное машиностроение» (м. Суми), «Надійність інструменту та оптимізація технологічних систем» (м. Краматорськ). Має понад 380 публікацій, у тому числі: один підручник; дві монографії та сім навчальних посібників, з них три з грифом МОН України та один, що виданий у Росії (м. Барнаул), 18 авторських свідоцтв та патентів на винаходи.

В.О. Залога нагороджений: від імені Мінвузу СРСР та ЦК профспілок двома знаками „Победитель соцсоревнования” (1976 та 1978 р.р.), знаком „Изобретатель СССР”, Почесною грамотою Мінвузу СРСР за кращу науково-дослідну роботу (1988 р.), знаком „Відмінник освіти України” (2002 р.); знаком «Петро Могила»; Почесною грамотою Української федерації вчених за розробку та впровадження нових технологій у виробництві ріжучих інструментів та за підготовку науково-педагогічних кадрів (2004 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність (2005 р.), Почесною відзнакою Сумської міської ради «За бездоганну працю» за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у науковий потенціал міста (2006). ». У 2004 р. В.О. Залога обраний академіком АН ВО України по відділенню механіки та машинобудування. У 2004 р. рішенням вченої ради СумДУ В.О. Залозі присвоєне почесне звання «Заслужений професор Сумського державного університету». В.О. Залога обраний почесним професором кафедр «Інтегровані технології машинобудування» (ХПІ, м. Харків) та «Технологія машинобудування» (КПІ, м. Київ).

Як чуйну людину і високого фахівця В.О. Залогу поважають всі, хто хоч будь-коли навіть на мить контактував з ним, його високу порядність, толерантність, вміння слухати колег високо цінують у співтоваристві вчених механіків і технологів.

Редколегія збірки щиро вітає ювіляра і зичить йому всього найкращого!